

Ο Μ Ι Λ Ι Α
ΤΗΣ Α.Θ.ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
κ.κ. Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Υ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΘΕΙΑΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ ΕΝ Τῷ ΙΕΡῶ ΝΑῶ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ ΝΑΙΣΣΟΥ
ΕΠΙ ΤΗ 1700ῆ ΕΠΕΤΕΙῶ ΑΠΟ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΜΕΔΙΟΛΑΝΩΝ
(6 Ὀκτωβρίου 2013)

Ἐξοχώτατε Πρόεδρε τῆς Δημοκρατίας τῆς Σερβίας κύριε
Tomislav Nikolić,

Μακαριώτατε καὶ τιμιώτατε Πατριάρχα τῶν Σέρβων κύριε
Εἰρηναῖε,

Μακαριώτατοι Προκαθήμενοι καὶ Ἱερώτατοι ἐκπρόσωποι τῶν
κατὰ τόπους Ἁγίων Ὀρθοδόξων τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησιῶν,

Ἱερώτατοι καὶ ἀγαπητοὶ ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουργοί,

Τίμιον Πρεσβυτέριον,

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

"Εὐχαριστοῦμέν Σοι, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, τῷ
καταξιώσαντι ἡμᾶς παραστήναι καὶ νῦν τῷ ἀγίῳ Σου Θυσιαστηρίῳ καὶ
προσπεσεῖν τοῖς οἰκτιρμοῖς Σου ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημάτων καὶ
τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων" (Α' Εὐχὴ πιστῶν Θείας Λειτουργίας
Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου).

Ἄνεκφραστον πνευματικὴν χαρὰν αἰσθανόμεθα σήμερον ἡ
ἡμετέρα Μετριότης καὶ πάντες ὑμεῖς, οἱ σεβάσμιοι Προκαθήμενοι καὶ
ἐκπρόσωποι τῶν κατὰ τόπους Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Πολλὴν
συγκίνησιν καὶ βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην, διότι ἡ φιλάδελφος
πρόσκλησις τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος, ἀδελφέ Πατριάρχα
τοῦ πολυπαθοῦς καὶ μαρτυρικοῦ γένους τῶν Σέρβων κύριε Εἰρηναῖε,
δίδει εἰς πάντας ἡμᾶς τὴν δυνατότητα συμπροσευχῆς καὶ εὐχαριστιακῆς
κοινωνίας. Μετέχομεν πάντες, μιᾷ ψυχῇ καὶ καρδίᾳ, εἰς τὴν
μυσταγωγίαν τῆς Θείας Λειτουργίας καὶ προσφέροντες τὰ "Σὰ ἐκ τῶν
Σῶν", Σοὶ Κύριε, ἱεουργοῦμεν τὸ μυστήριον τῆς 1700ῆς ἐπετείου ἀπὸ
τῆς ἐκδόσεως τοῦ Διατάγματος τῶν Μεδιολάνων εἰς τὸν μεγαλοπρεπῆ
τοῦτον Ναὸν τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, τῆς

μακαρίας Ἐλένης, εἰς τὸν γενέθλιον τόπον αὐτοῦ, τὴν ἀρχαίαν Ναῖσσόν, καὶ ἐπαναλαμβάνομεν μετὰ τοῦ ἱεροῦ ὑμνωδοῦ: "σκιρτήσατε, κροτήσατε, μετ' εὐφροσύνης ἄσατε. Ὡς θαυμαστὰ Σου καὶ ξένα, Χριστέ, βοῶντες, τὰ ἔργα! Καὶ τίς ἰσχύσει ἐξείπειν, Σῶτερ, τὰς δυναστείας Σου, τοῦ τὴν ἡμῶν ὁμόνοιαν καὶ συμφωνίαν εἰς μίαν ἐνώσαντος Ἐκκλησίαν;" (Ἐξαποστειλάριον Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας).

Μὲ τοὺς λόγους τούτους δυνάμεθα νὰ περιγράψωμεν καὶ ἡμεῖς τὰ αἰσθήματα πάντων ἡμῶν, τὰ ὅποια μᾶς διακατέχουν κατὰ τὴν ἱερὰν ταύτην στιγμήν.

Ἡ ἑορτὴ αὕτη δὲν εἶναι μόνον ἑορτὴ τῆς Σερβίας. Εἶναι πανηγυρις τῆς Ὁρθοδοξίας τῆς "ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης", ἡ ὅποια λαμπροφοροῦσα τιμᾷ τὴν φωταυγὴ ταύτην ἡμέραν, ἡ ὅποια ἀποτελεῖ ὀρόσημον εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ, τῆς ἀνθρωπότητος, τῆς ἐλευθερίας, τῆς ζωῆς. Διότι καὶ κυρίως ἡ παρούσα ἑορτὴ εἶναι συνδεδεμένη μετὰ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Κυρίου μας. Προτρέπεται δὲ τὸ ἱερὸν Σταυρικὸν σημεῖον καὶ χθὲς καὶ σήμερον καὶ αὔριον καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τὸν Μέγαν Κωνσταντῖνον καὶ δι' αὐτοῦ τὴν στρατευομένην ἐν τῷ κόσμῳ Ἁγίαν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν "ἐν τούτῳ (τῷ σημείῳ) νίκα". Διὰ τοῦ "σημείου", τὸ ὁποῖον ἀναζητεῖ ὁ κόσμος ἀνὰ τοὺς αἰῶνας καὶ διὰ τοῦ ὁποῖου "βαφαῖς ἐρυθραῖς αἱματώσας τοὺς δακτύλους αὐτοῦ καὶ φοινίξας τῷ Θεῷ αἱματί Του, ὑπέγραψεν ἡμῖν βασιλικῶς ἐλευθερίαν" (Στιχηρὸν προσόμοιον ἀκολουθίας Ἐξοδιαστικοῦ τῶν Μοναχῶν).

Ὁ πανηγυρικὸς ἑορτασμὸς αὐτῆς τῆς συγκεκριμένης ἐπετείου τῆς "ὑπογραφῆς βασιλικῶς" τῆς "ἐλευθερίας" τῆς θρησκείας καὶ τῆς συνειδήσεως τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως, συνιστᾷ χρέος διὰ τὴν Ὁρθόδοξον ἡμῶν Ἐκκλησίαν, καὶ μάλιστα ἐπίκαιρον, διὰ νὰ ἐπανεξετάσωμεν ἑαυτούς, τὴν μαρτυρίαν μας, τὸν πόθον μας, τὴν πιστότητά μας εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Σταυροῦ, ὥστε νὰ δυνηθῶμεν νὰ ἀναστηθῶμεν προσωπικῶς καὶ νὰ ἀναστήσωμεν τὴν ἐλπίδα τοῦ Ὁρθοδόξου λαοῦ καὶ τοῦ κόσμου, ὅτι ὁ σταυρωθεὶς Χριστὸς "χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας" (Ἐβρ. ιγ', 8-9), ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν καὶ σχίσας τὸ χειρόγραφον τῆς καταπιέσεως, τῶν διωγμῶν, τῆς ἀνελευθερίας, τῆς κενότητος καὶ τῆς ματαιοδοξίας διὰ τῆς Χάριτος τῆς ἀληθείας.

Εἶναι καθήκον, διότι ἀπολαμβάνομεν καὶ ἡμεῖς τὴν ἔκτοτε ἀπὸ τοῦ τετάρτου αἰῶνος ἀναγνωρισθεῖσαν σχεδὸν παγκοσμίως θρησκευτικὴν ἐλευθερίαν. Διὰ νὰ κατανοήσωμεν τὴν εὐεργεσίαν ἧς ἀναλογισθῶμεν ὅτι πρὸ τοῦ Διατάγματος τούτου οἱ χριστιανοὶ ἐδιώκοντο **ἀδίκως** καὶ **ἀπηνῶς**, διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι ἔφερον τὸ

ὄνομα τοῦ Χριστιανοῦ, "per nomen ipsum", ὡς παρετήρει ὀρθῶς ὁ ὑπὲρ αὐτῶν γράψας Τερτυλλιανός. Καὶ μήπως καὶ σήμερον δὲν διωκόμεθα "οἱ ἐπιθυμοῦντες εὐσεβῶς ζῆν"; Δὲν ἐδιώχθημεν μόλις πρὸ εἰκοσιπενταετίας ἐν τῇ εὐλογημένῃ Σερβία, ἐν Ρωσσία, ἐν Πολωνία, ἐν Ρουμανία, ἐν Βουλγαρία, ἐν Ἀλβανία, ἐν Τσεχία καὶ Σλοβακία καὶ ἀλλαχοῦ ὑπὸ τοῦ μίσους τῆς ἀθεΐας καὶ τῶν συγχρόνων Διοκλητιανῶν; Δὲν διωκόμεθα καὶ κατὰ τὰς ἐσχάτας ταύτας ἡμέρας οἱ χριστιανοὶ ἐν Μέσῃ Ἀνατολῇ, ἐν Συρία, ἐν Αἰγύπτῳ, ἐν Ἰράκ, ἐν Νιγηρία καὶ ἀλλαχοῦ τῆς ὑψηλίου διὰ μόνον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ (πρβλ. Ἀποκ. Ἰωάν. α', 9);

Τὸ Διάταγμα τῶν Μεδιολάνων ἀποτελεῖ τὴν πηγὴν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀπέρρευσε, διεδόθη καὶ ἐπεκράτησεν ἢ σήμερον διακηρυσσομένη ὑπὸ τῶν Διεθνῶν Συμβάσεων ἀρχὴ τοῦ σεβασμοῦ τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας.

Οἱ λόγοι τοῦ ἀνωνύμου συντάκτου τῆς πρὸς Διόγνητον ἐπιστολῆς διὰ τὴν τραγικότητα τῆς θέσεως καὶ τῆς μαρτυρίας τῶν χριστιανῶν πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Διατάγματος τῶν Μεδιολάνων καὶ ἀνὰ τοὺς αἰῶνας, μέχρι καὶ πρὸ δύο ἀκόμη δεκαετηρίδων, ὡς εἴπομεν, καὶ ἐν τῇ μαρτυρικῇ ταύτῃ Χώρα, εἶναι ἀποκαλυπτικοί, διὰ τοῦτο καὶ τοὺς ἐπαναλαμβάνομεν πρὸς ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους κατὰ τὴν εὐσημον ταύτην στιγμήν: "Χριστιανοὶ γὰρ οὔτε γῆ, οὔτε φωνῆ, οὔτε ἔθεσι διακεκριμένοι τῶν λοιπῶν εἰσιν ἀνθρώπων... Πατρίδας οἰκοῦσιν ἰδίας, ἀλλ' ὡς πάροικοι μετέχουσι πάντων ὡς πολῖται, καὶ πανθ' ὑπομένουσιν ὡς ξένοι· πᾶσα ξένη πατρίς ἐστὶν αὐτῶν, καὶ πᾶσα πατρίς ξένη... ἐπὶ γῆς διατρίβουσιν, ἀλλ' ἐν οὐρανοῖς πολιτεύονται. Πείθονται τοῖς ὠρισμένοις νόμοις, καὶ τοῖς ἰδίοις βίοις νικῶσι τοὺς νόμους. Ἀγαπῶσι πάντας καὶ ὑπὸ πάντων διώκονται. Ἀτιμῶνται καὶ ἐν ταῖς ἀτιμίαις δοξάζονται. Βλασφημοῦνται καὶ δικαιοῦνται. Λοιδороῦνται καὶ εὐλογοῦσιν. Ὑβρίζονται καὶ τιμῶσιν. Ἀγαθοποιοῦντες, ὡς κακοὶ κολάζονται. Κολαζόμενοι χαίρουσιν ὡς ζωοποιούμενοι... Ἀπλῶς δ' εἰπεῖν, ὅπερ ἐστὶν ἐν σώματι ψυχῇ, τοῦτ' εἰσιν ἐν κόσμῳ χριστιανοί" (Διογν. 5, 6).

Δὲν πρέπει, λοιπόν, οἱ Ὀρθόδοξοι νὰ λησμονῶμεν, ὅτι ὁ πλοῦτος τῆς Ὀρθοδοξίας εἶναι ἡ ἐλευθερία της, ἡ ἐμπειρία τῶν θυσιασθέντων ὑπὲρ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας Ἁγίων της, μὲ πρωτομάρτυρα "τὸν σταυρωθέντα ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα. Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς" Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὡς ἐδογματίσεν ἢ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου συνελθοῦσα ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας Ἀ' Οἰκουμενικῇ Σύνοδος.

Οί Άγιοι, οί Όσοι, οί Δίκαιοι τής Όρθοδοξίας απέδειξαν ότι αύτή και ό λαός της έπιβιώνει, διότι γνωρίζει νά αποθνήσκη ύπέρ τής πίστεώς του, διότι δέν φοβεΐται τόν Σταυρόν του Χριστού. Μή άπατώμεθα ότι εΐναι δυνατόν ή ύλική εύημερία ή ή φιλία τών ίσχυρών τής γής νά μάς έξασφαλίσουν τό "εΰ ζήν" και "έν Χριστώ ζήν". Όσον παραμένομεν εις τήν Όρθόδοξον πίστιν και ζωήν ούδένα έχομεν νά φοβηθώμεν, διότι δέν "πεποιθάμεν επ' άρχοντας, επί υίους ανθρώπων, οΐς οΰκ έστι σωτηρία" (Ψαλμ. 145, 3), άλλ' επί τόν Άγιον Θεόν, τόν ίσχυρόν, τόν άθάνατον, τόν μόνον φιλόανθρωπον, τόν έλεούντα και σώζοντα έν τή εύσπλαγγία Αυτόυ τόν άνθρωπον.

Σήμερον ή ανθρωπότης ύπέρ πάν άλλο έχει ανάγκην του σωτηρίου και ζωοποιου λόγου τής άληθείας, του λόγου του Σταυρου. Εϊδικώς δια τήν ήπειρόν μας, τήν Εύρώπην, και γενικώτερον δια τās χώρας του δυτικού λεγομένου πολιτισμου, αι όποιαι υπήρξαν ποτε χριστιανικαι και ήδη πορεύονται προς ταχείαν έκκοσμίκευσιν και άποχριστιάνισιν, εΐναι άπαραίτητον νά επανεκτεθή εις αυτάς ή άλήθεια περι του Σταυρου, τής "δυνάμεως και σοφίας του Θεου", διότι άτυχώς αι περι αυτου ψευδεις και αντικρουόμεναι διδασκαλϊαι, αι όποιαι τείνουν νά επικρατήσουν, οδηγούν μακράν τής χριστιανικής πίστεως, ή όποια διέπεται από πνεύμα ειρήνης και καταλλαγής, πνεύμα διακονίας και όχι έξουσίας και έκμεταλλεύσεως.

Ο Λόγος τής Όρθοδοξίας σήμερα, 1700 χρόνια μετά τήν έκδοσιν του Διατάγματος του Μεγάλου Κωνσταντίνου, ό όποιος (Λόγος) "σάρξ έγένετο και έσκήνωσεν έν ήμϊν" και "έθεασάμεθα τήν δόξαν αυτου, δόξαν ως μονογενοϋς παρά Πατρός" (Ιωάν. α', 14), απευθύνεται προς όλους, προς τούς όμοδόξους και τούς έτεροδόξους, τούς όμοθρήσκους και τούς έτεροθρήσκους και άθρήσκους, προς πάντα άνθρωπον ένδιαφερόμενον νά ακούση όσα ό Λόγος έχει έν άληθεία νά αποκαλύψη, ίνα λαμβάνοντες Αυτόν "γίνωσι τέκνα Θεου" (πρβλ. Ιωάν. α', 12).

Αυτός ό λόγος τής άληθείας έχει τήν δύναμιν νά αλλάξει με τήν χάριν του Θεου τόν βίον τών κοινωνιών και νά βελτιώσει τήν ζωήν εις τόν πλανήτην μας. Βεβαίως σκεπτικισται τινες θα άντεΐπουν ότι τουτο δέν εΐναι εύχερές, άλλ' ή σημερινή πραγματικότης τής Εύρώπης και έν γενει του κόσμου παντός αποδεικνύει ότι όλα τα πολιτιστικά και ιδίως τα κοινωνικά έπιτεύγματα εΐναι άπόρροια τής χριστιανικής διδασκαλϊας. Αύτή αύτη ή ένωσις τών εύρωπαϊκών λαών, τα ανθρώπινα δικαιώματα, ή φιλανθρωπία, τó κράτος προνοίας, ή ισότης τών ανθρώπων, ή ανεξιθρησκεία, αυτό τουτο τó περιεχόμενον του Διατάγματος τών Μεδιολάνων, έμπνέονται υπό τών αρχών του Ιερου

Εὐαγγελίου.

Μακαριώτατε Πατριάρχα Σερβίας κύριε Είρηναίε,

Εἰς τὴν ἡμετέραν ἐποχὴν ἀτυχῶς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς "ξανασταυρώνεται" ὅπως ἡ ἀλήθεια. Τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς κρίσεως, τῶν διωγμῶν, τῆς ἀπληστίας, τῆς διαφθορᾶς εἶναι ὁ ἐξοβελισμὸς τῆς ἀληθείας. Καὶ οἱ λέγοντες τὴν ἀλήθειαν "σταυρώνονται". Ἐντὸς τοῦ κόσμου τούτου, διαπιστοῦμεν τὴν ἀνελευθερίαν. Ἐν σφαιρικῶν βλέμμα εἰς τὰ τοῦ κόσμου ἀποδεικνύει μίαν πραγματικότητα διωγμῶν ἐντὸς τοῦ ὀξυμῶρου σχήματος τῆς ἐλευθερίας. Ἡ συνείδησις τῶν ἀνθρώπων βιάζεται καὶ "βιασταί" ἐκμεταλλεύονται αὐτήν. Ἐπὶ πλέον, ἐν τῷ ἡμετέρῳ Ὁρθοδόξῳ ἐκκλησιαστικῷ στερεώματι σχίσματα, ἀποσκιρτήσεις, αἰρέσεις ἀναφύονται καὶ ἀνδροῦνται, "κλέπται καὶ λησταὶ ἀναβαίνοντες ἀλλαχόθεν δὲν εἰσέρχονται διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων" (πρβλ. Ἰωάν. ι', 2-3), Ἱεράρχαι διώκονται, ὡς ἐπὶ παραδείγματι ὁ Ἱερώτατος καὶ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς Ἀρχιεπίσκοπος Ἀχρίδος κύριος Ἰωάννης, καὶ ἱερεῖς καὶ μοναχοὶ καὶ λαϊκοὶ διὰ τὸν λόγον ὅτι σεβόμενοι τὴν κανονικὴν τάξιν ἀναγνωρίζουν τὴν πνευματικὴν ὑπαγωγὴν αὐτῶν εἰς τὰς κανονικὰς Ἐκκλησίας καὶ δὲν ἐντάσσονται εἰς ἀντικανονικὰ κρατικοδίαιτα ἐκκλησιαστικὰ μορφώματα καὶ μάλιστα "διὰ τὸ Χριστιανῶν ὄνομα ἔχειν καὶ τοὺς διώκοντας!" (Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Ἐπιστολὴ 139, Ἀλεξανδρεῦσι, P.G. 32, 581C). Πέραν τούτων, ἀπάγονται ἄνευ λόγου, ἢ μᾶλλον διὰ τὸν λόγον τοῦ Χριστοῦ, καὶ πιθανὸν βασανίζονται, Χριστιανοὶ Ἱεράρχαι, ὡς ὁ ἐν Συρίᾳ ἡμέτερος ἀδελφὸς Μητροπολίτης Χαλεπίου Παῦλος καὶ ὁ Συροϊακωβίτης Ἐπίσκοπος Ἰμπραΐμ, τῶν ὁποίων ἀγνοεῖται ἡ τύχη καὶ οἱ ὅποιοι, ἐὰν ζῶσιν καὶ δὲν ἔχουν θανατωθῆ, ἀπευθύνομεν σύνολος ἡ Ὁρθοδοξία ἐκκλησίαν πρὸς τοὺς ἀπαγαγόντας καὶ πρὸς τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς ὅπως ἀπελευθερωθοῦν πάραυτα. Ἐπιλήψει ἡμᾶς ὁ χρόνος διηγουμένους τοὺς φόνους, τὰς δολοφονίας, τὰ βασανιστήρια, τὰς ταλαιπωρίας χριστιανῶν ἐν Μέσῃ Ἀνατολῇ, ἐν Πακιστάν, Νιγηρίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς οἰκουμένης, ἀκόμη καὶ εἰς Χώρας, αἱ ὁποῖαι διακηρύσσουν τὴν ἐλευθερίαν τῆς δημοκρατίας. Ἡ συνηγμένη ἐνταῦθα σήμερον Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ «Θύρα», διὰ τῆς ὁποίας «ἐὰν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν εὐρήσει» (Ἰωάν. ι', 9-10).

Ἐντὸς τῆς ἀπελπισίας τοῦ συγχρόνου κόσμου ὡς ἐκ τῶν ἐπερχομένων λόγῳ τῆς ἀκαταστασίας τῶν καιρῶν καὶ τῆς "πορώσεως" τῆς "εἰκόνας τοῦ Θεοῦ" δεινῶν, ὁ λόγος τῆς Ὁρθοδοξίας, δηλαδὴ ὁ

Σταυρὸς καὶ ὁ ἐπ' αὐτοῦ Ἐσταυρωμένος, εἶναι ὁ Φάρος τῆς Ἐλπίδος, "ἐπιστάμενος καὶ θαύματι θαύμα βεβαιοί, τῇ κεκλεισμένην εἰσόδῳ τῶν θυρῶν, τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν" (Βλ. Θ' Ἐωθινόν).

Ἀδελφοὶ καὶ Πατέρες καὶ Τέκνα,

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἡμῶν ἔσαι πορεύεται, βαπτίζουσα τὸν κόσμον εἰς τὸ Ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάσκουσα τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετείλατο ὁ Κύριος (πρβλ. Ματθ. κη', 20). Καὶ πορεύεται ἀπ' ἀρχῆς μέχρι σήμερον καὶ ἄχρι τῶν ἐσχάτων τῇ ἐλευθερίᾳ ἣν Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσεν (πρβλ. Γαλ. ε', 1). Ἐζωσμένη τὸ λέντιον τῆς διακονίας τῆς ἀγάπης καὶ τῆς κενώσεως πορεύεται πρὸς τὸν ἄνθρωπον διὰ τὸν συναντήσῃ καὶ τὸν σώσῃ.

Ἡ Ἁγία Ὁρθοδοξία, "ἔχουσα τὸν θησαυρόν", ἦτοι τὴν ἀήττητον δύναμιν τοῦ Χριστοῦ "ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν", ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ δηλαδὴ ἀδυναμίᾳ, ἵνα ἡ "ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἢ τοῦ Θεοῦ" (πρβλ. Β' Κορ. δ', 7), συνεχίζει τὴν ἀέναον στρατείαν τῆς ἐν τῷ κόσμῳ "θλιβομένη ἀλλ' οὐ στενοχωρουμένη, ἀπορουμένη ἀλλ' οὐκ ἐξαπορουμένη, διωκομένη ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπομένη, καταβαλλομένη ἀλλ' οὐκ ἀπολυμμένη, πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέρουσα" (πρβλ. Β' Κορ. δ', 8-10). Μὲ τὰ ἐφόδια ἀκριβῶς αὐτὰ καὶ μὲ τὴν ἀταλάντευτον πίστιν ταύτην εἰς τὸν Σωτῆρα Χριστὸν ἡ Ἁγία ἡμῶν Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ὑπὸ τὴν πρωτόβουλον διακονίαν τοῦ ἐν αὐτῇ Πρώτου, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, καὶ μὲ τὸν ἐνεργὸν συντονιστικὸν αὐτοῦ ρόλον, βαδίζει πρὸς τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Σύνοδόν τῆς, πρὸς βεβαίωσιν καὶ διακήρυξιν τῆς ἐνότητος αὐτῆς καὶ πρὸς συντονισμόν αὐτῆς ἐπὶ θεμάτων κοινοῦ ἐνδιαφέροντος, ὡς εἶναι οἱ θεολογικοὶ διάλογοι μετὰ τῶν ἑτεροδόξων καὶ ἄλλα παρεμφερῆ θέματα. Ἀκόμη, πρὸς διαφύλαξιν τῆς γνησίας ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως τόσον εἰς τὴν λειτουργικὴν ὅσον καὶ εἰς τὴν κανονικὴν ζωὴν τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, καθότι οἰαδήτις μεταβολὴ τῶν ἀπὸ αἰώνων ἰσχυόντων εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιφέρῃ ἀπροβλέπτους διαταράξεις τῆς εἰρήνης τῶν Ἐκκλησιῶν, ὡς καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐκκοσμικεύσεως, διότι ἡ ἐκκοσμίκευσις εἶναι ἡ ἀπολυτοποίησις τῆς ἱστορικῆς πραγματικότητος καὶ ὁ ἐγκλωβισμὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς αὐτὴν χωρὶς ἐλπίδα καὶ ὄραμα ὑπερβάσεως καὶ σωτηρίας. Πρὸς βίωσιν, πρὸς τούτοις, τοῦ Μυστηρίου τοῦ Σταυροῦ, τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῆς Σωτηρίας καὶ πρόσκλησιν ὅλων τῶν ἀνθρώπων νὰ γίνουιν μέτοχοι τοῦ βιώματος τούτου.

Ἀδελφοὶ καὶ Πατέρες,

"Ἴδου νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἴδου νῦν ἡμέρα σωτηρίας". Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθοῦν ἐν τῇ πράξει αἱ ἀρχαὶ τοῦ Διατάγματος τῶν Μεδιολάνων ἐὰν δὲν διαλεχθῶμεν ἐποικοδομητικῶς μὲ τὸν ἄνθρωπον ἐντὸς τοῦ ἀλληλοσυγκρουο-μένου κόσμου μας, ὁ ὁποῖος παρὰ τὰς συγκρούσεις του, τὰς πολλάκις αἱματηράς, προσπαθεῖ νὰ εὕρη διεξόδους εἰρηνικῶν διαλόγων καὶ καταλλαγῆς. Εἰς τὸν στόχον τοῦτον οἱ Ὁρθόδοξοι ὀφείλομεν νὰ προσέλθωμεν μετὰ τοῦ νομικοῦ πρὸς τὸν Κύριον ὄχι διαλεγόμενοι "πειράζοντες Αὐτόν (τὸν Ἰησοῦν) ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ", ἀλλὰ βιοῦντες ὡς ὁ Καλὸς Ποιμὴν τῆς σημερινῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς τὸ "ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου... καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν" (πρβλ. Ματθ. κβ', 37 κ. ἐξ.), διὰ νὰ "εἰσέλθωμεν διὰ τῆς Θύρας" διὰ νὰ μᾶς ἀνοίξῃ "ὁ Θυρωρὸς" καὶ νὰ πορευθῶμεν ἔμπροσθεν τῶν προβάτων, καὶ νὰ δώσωμεν τὸ παράδειγμα τῆς διαλλακτικότητος, τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς εἰρηνικῆς διαθέσεως κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῆς ἀληθείας, τὴν ὁποίαν οἱ ἄλλοι ἀναζητοῦν, ὥστε τὰ πρόβατα νὰ γνωρίσουν τὴν φωνὴν τῆς ὀρθοδόξου ἀληθείας (πρβλ. Ἰωάν. ι', 3). Προέχει ἡ εἰρηνικὴ συνύπαρξις τῶν ἀνθρώπων. Δὲν εἶναι ἐπιτρεπτόν νὰ καλλιεργῆται ὁ θρησκευτικὸς φανατισμὸς, ὁ ὁποῖος τόσα δεινὰ ἐπεσώρρευσε καὶ παρέχει καὶ σήμερον καθημερινῶς εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. Ὁφείλομεν ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι Προκαθήμενοι καὶ πνευματικοὶ ἡγέται τοῦ λαοῦ νὰ διακηρύξωμεν ἐν τῇ πράξει ὅτι δὲν εἶναι θρησκευτικὸν καθῆκον ἢ πολεμικὴ σύγκρουσις, ἢ ἀδιαφορία διὰ τὴν ἐπερχομένην αἱματοχυσίαν, καθότι ὑπάρχουν εἰρηνικοὶ τρόποι ἐπιλύσεως τῶν διανθρωπίνων διαφορῶν καὶ ὅτι οἱ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζοντες δὲν ἐκφράζουν τὸ γνήσιον Θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ἀδελφοί,

Ὅσα ἔγραφεν ὁ ἀνώνυμος συντάκτης τῆς πρὸς Διόγνητον Ἐπιστολῆς ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν εἰσέτι εἰς πολλὰς περιοχὰς τῆς γῆς. Εἰς τὴν σήμερον ἀναγνωσθεῖσαν ἀποστολικὴν περικοπὴν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐπικαίρως δηλώνει ὅτι "ζῶμεν διωκόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι" οἱ Ὁρθόδοξοι. Ὁφείλομεν ὅμως νὰ ἐκδιώξωμεν τῆς ἱεράς Μάνδρας τῆς Ὁρθοδοξίας τοὺς διασπῶντας τὸν ἄρραφον Χιτῶνα τοῦ Χριστοῦ, τὸ Μυστικὸν Σῶμα Του, τὴν Ἐκκλησίαν, ὡς εἶπομεν καὶ ἀνωτέρω, καὶ νὰ ἀποφεύγωμεν "τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισέρχονται κατασκοπήσαι τὴν ἐλευθερίαν

ἡμῶν ἦν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσωνται· οἷς οὐδὲ πρὸς ὥραν εἴξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου διαμείνη πρὸς ἡμᾶς (εἰς τὴν Ὁρθόδοξον κανονικὴν Ἐκκλησίαν). Ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναί τι, ὁποῖοί ποτε ἦσαν οὐδέν μοι διαφέρει· πρόσωπον Θεοῦ ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει" (Γαλ. β' 4-6).

Ἰδού, λοιπόν, "ὁ Νυμφίος ἔρχεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός", Πατέρες καὶ ἀδελφοί, καὶ μακαρία ἡ Ὁρθοδοξία ἐὰν τὴν εὐρη γρηγοροῦσαν καὶ ἰσταμένην ἐπὶ τῆς Θείας φυλακῆς, ὀρθοτομοῦσαν τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, κοσμῶσαν μὲ τὸ ἔλαιον τῆς ἀγρυπνίας τὴν σωτηρίαν τῶν ἐμπεπιστευμένων αὐτῇ ψυχῶν, ὡς αἱ φρόνιμοι παρθένοι τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς, κρατοῦσαν ἀνημμένην τὴν λαμπάδα· καὶ ταῦτα, ἵνα μὴ σβεσθῇ ἡ παρακαταθήκη καὶ μὴ "κλεισθῶσιν ἔξω τῆς Βασιλείας" οἱ Ὁρθόδοξοι πιστοὶ ἐξ ὑπαιτιότητος ἡμῶν τῶν ποιμένων, περὶ τῶν ὁποίων λόγον ἀποδώσωμεν ἐρχομένου τοῦ Νυμφίου μετὰ δόξης.

"Παρακατατιθέμενοι τὴν ζωὴν ἡμῶν ἅπασαν καὶ τὴν ἐλπίδα" εἰς τὸν Δεσπότην Χριστόν, Αὐτῷ μόνῳ σήμερον "δῶρον πλέκομεν ὕμνον εὐχαριστίας" καὶ λέγομεν καὶ παρακαλοῦμεν ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους: "Στῶμεν, λοιπόν, καλῶς στῶμεν μετὰ φόβου", ἵνα φανερωθῇ ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν. Νικᾷ ἡ πίστις ἡμῶν ἢ νικήσασα τὸν κόσμον. Νικᾷ ὁ Χριστός, ὁ Ὁποῖος ἐξῆλθε νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ, καὶ θὰ νικήσῃ. Ἀμήν.